

Posúdenie diplomovej práce Jany Lecákovej
Vplyv nových technológií na zmeny vo verejnom priestore a performatívny
aspekt umenia vo verejnom priestore

Bc. Jana Lecáková

Katedra Elektronické kultury a sémiotiky

Predkladaná diplomová práca sa svojou témou obracia k oblasti, kde sa stretávajú viaceré významné aspekty života súčasnej spoločnosti. Urbánne určenie je dnes určujúcou modalitou spoločenskej existencie človeka, takže práve v jeho konkrétnych podobách sa dajú odhaliť základné tendencie našej doby. Do popredia vystupuje predovšetkým hybridný charakter procesov, ktoré transformujú morfológiu a topológiu urbánnych útvarov: k ekonomickým a technologickým procesom tu pristupujú politické smerovania a spolu s nimi aj tá časť umeleckých aktivít, ktorá si osvojila poslanie vstupovať do vecí verejných a podieľať sa na ich utváraní. Dá sa povedať, že urbánny verejný priestor sa stal arénou všetkých týchto pohybov a procesov. Diplomová práca nás presviedča, že autorka si tento hybridný a premenlivý charakter procesov, ktoré sa tu odohrávajú, uvedomila. Nedá sa poprieť ani to, že svoje skúmania vzhľadom na túto skutočnosť rozvinula na viaceré, pre teoretické zvládnutie problému dôležité strany. Do jej zorného poľa takto vstúpili filozofické a sociologické teórie verejného priestoru, teórie kyberpriestoru, performatívne teórie jazyka i performačné štúdie. Možno navyše konštatovať, že autorke sa vcelku podarilo spojiť príslušné časti do textu, ktorý má svoje smerovanie a ústi do záverečnej kapitoly, kde sa príspevky jednotlivých štúdií integrujú a zároveň exemplifikujú v prezentácii relačnej architektúry. Ak napriek tomu všetkému predkladaný text vyvoláva niektoré výhrady a námietky, je to predovšetkým v dôsledku spracovania jednotlivých kapitol. Ide o to, že autorka

niekedy pri uvádzaní autorov a reprodukovaní ich názorov ostáva bez toho, aby sa pokúsila o analytické preniknutie k východiskám. Týmto nedostatkom trpia najmä časti venované kyberpriestoru a hybridnému priestoru, kde sa vedľa seba ocitli autori dosť odlišných orientácií. V častiach 3.1 – 3.4 sa autorka na niekoľkých stranách pokúša uviesť také pojmy, ako je kyberpriestor, virtualita, kolektívna inteligencia, deterritorializácia, informačné mesto, hybridný verejný priestor a i., zmieňuje sa o javoch ako hypermobilita, teleprezencia, bezmiestnosť, „flash mobs“, hovorí o lokačných médiách, o logike tokov atď. Výsledkom mohla byť iba mozaika mien, citátov a odkazov. V tomto prípade by naozaj bolo vhodné, obmedziť sa na niekoľko pojmov a sledovať líniu problému. Po vyslovení tejto pripomienky treba dodať, že už nasledujúca kapitola venovaná pragmatizmu je rozvíjaná oveľa analytickejšie a v tom istom zmysle sa dá hovoriť aj o poslednej kapitole, kde autorka prejavila aj invenčný prístup pri teoretickej reflexii umenia a architektúry.

Štruktúra práce je premyslená, text postupuje argumentatívne, aj v ňom keď niekedy prevládne deskripcia a enumerácia. Autorka uvádza svoje bibliografické zdroje v súlade s normami. Nedokázala sa síce vyhnúť niektorým jazykovým chybám (nesprávna syntax, napr. s. 15; zlé skloňovanie priezvisk, napr. „Maturany a Varely“, s. 50; nevhodné tvary: „ranné performancie“, s. 43 a i.), celková úroveň je však dobrá.

Predkladaná diplomová práca podľa môjho názoru spĺňa kritériá kladené na práce tohto typu. Navrhujem prijať ju k obhajobe a predbežne ju hodnotím 22 bodmi.

Prof. PhDr. Miroslav Marcelli, PhD.